

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/136/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513200730
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8513200730.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava 851 02, IČO: 35 724 803, právne zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava 851 02, IČO: 36 613 843, proti odporcovi K. J., nar. XX. X. XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX Y. zast. opatrovníčkou pre toto konanie Mgr. Michalom Sovičom, vyšším súdny úradníkom Okresného súdu Stará Ľubovňa za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom 725, 630 37 Lehnice, IČO: 42264154, právne zast. JUDr. Jozefom Kempom, advokát, AK so sídlom Námestie Josipa Andriča č. 1, 900 25 Chorvátsky Grob, v konaní o zaplatenie 212,68 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 8,55 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 31. 5. 2010 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi súd n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

Žalovanému súd n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

Vedľ. účastníkovi Občianskemu združeniu slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom 725, 630 37 Lehnice súd n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok 060 01, IČO: 35 923 130 sa žalobou doručenou súdu dňa 20. 2. 2013, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 212,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 212,68 eur od 31. 5. 2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobný návrh odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 14. 10. 2009 Zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytol celkovú sumu pôžičky vo výške 473,24 eur na zakúpenie spotrebného tovaru uvedeného v zmluve. Žalovaný mal splácať pôžičku v 10 mesačných splátkach po 42,59 eur. Do dňa podania žaloby uhradil sumu 330,11 eur. Vzhľadom na porušenie povinností žalaovaného splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., listom zo dňa 21. 5. 2010 vyzvala žalovaného na okamžitú úhradu všetkých splátok jednorázovo.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, opatrovníkovi žalovaného a pr. zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane žalaovaného doručil žalobu a súčasne ich vyzval, aby sa k predmetu sporu písomne vyjadrili v lehote 15 dní a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu

neuznávajú, aby vo vyjadrení uviedli rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú a označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Opatrovník žalovaného sa k žalobe v lehote stanovenej súdom písomne nevyjadril.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 8.9.2014, v ktorom vzniesol námietku premlčania, tvrdil, že žalobca podal žalobu po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty, keďže prvýkrát mohol žalobca uplatňovať svoje právo na súde v deň nasledujúci po dni, kedy odstúpil navrhovateľ od zmluvy o pôžičke, teda od 22.5.2010 začala plynúť dvojročná premlčacia lehota žalobcovi na uplatnenie svojho práva na súde. Uviedol, že na strane žalobcu ide o bezdôvodné obohatenie. Namietal aj premlčanie jednotlivých splátok v 3 ročnej premlčacej lehote podľa § 103 OZ. Navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu trovy konania vo výške 55,92 eur.

Na návrh pr. zástupcu EOS KSI Slovensko súd uznesením č. k. 4Ro/22/2013-29 zo dňa 18. 6. 2013 pripustil vstup do konania spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava 851 02, IČO: 35 724 803 na miesto navrhovateľa Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok 060 01, IČO:35 923 130. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 9. 7. 2013.

Súd výzvou zo dňa 17. 7. 2013, adresovanou žalobcovi, žiadal, aby predložil súdu špecifikáciu uplatnenej sumy 212,68 eur vrátane platobnej histórie, resp. obdobného dokladu a v prípade, že žalovaná suma zahŕňa aj úroky, resp. úroky z omeškania, aby súdu predložil aj spôsob ich výpočtu.

Dňa 23. 8. 2013 bola na súd doručená odpoveď žalobcu s prehľadom splátok a úhrad. Žalobca uviedol, že pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovaným Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej mu bola poskytnutá pôžička vo výške 386,- eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 10 mesačných splátkach vo výške 42,59 eur a zaplatiť akontáciu vo výške 47,34 eur. Z predloženej platobnej histórie je zrejmé, že z predpísaných úhrad v celkovej výške 471,52 eur žalovaný uhradil sumu 330,11 eur a dostal sa tak do omeškania s úhradou sumy 141,41 eur. Žalovanému boli zároveň vyčíslené poplatky spolu vo výške 71,27 eur, a to zmluvná pokuta a sankčný úrok. Žalovaná suma 212,86 eur pozostáva z istiny 141,41 eur a z poplatkov 71,27 eur.

Keďže v danom prípade ide v zmysle § 200ea O.s.p. o drobný spor (teda konanie, predmetom ktorého nie je suma presahujúca 1 000 eur), súd s poukazom na § 115a ods. 2

O. s. p. dňa 2. 9. 2015 oznámil na úradnej tabuli súdu, že dňa 24. 9. 2015 o 8.30 hod. bude vo veci vyhlásený rozsudok bez nariadenia pojednávania a následne tento rozsudok v uvedený deň aj vyhlásil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Súd vykonal dokazovanie a oboznámil sa s obsahom predložených listinných dôkazov, a to zmluvou o poskytnutí pôžičky z 14.10.2009. Podmienkami k Zmluve o poskytnutí pôžičky, predžalobnou upomienkou, doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, výpismi z obchodného registra žalobcu a jeho právneho zástupcu, vyjadreniami pr. zástupcu žalobcu, vyjadrením pr. zástupcu vedľajšieho účastníka a ďalšími listinami, ktoré tvoria obsah spisu, na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Účastníci konania dňa 14.10.2009 uzatvorili zmluvu o poskytnutí pôžičky číslo XXXXXXXXXX (č.l. 3 spisu), na základe ktorej právny predchodca žalobcu (ďalej len pôvodný veriteľ) poskytol žalovanému ako dlžníkovi pôžičku - finančné plnenie vo výške 338,66 eur na zakúpenie spotrebného tovaru - domáceho spotrebiča, kuchynského sporáka, za kúpnu cenu 386,- eur, pričom žalovaný mal zaplatiť akontáciu vo výške 47,34 eur. Z písomného vyhotovenia zmluvy vyplýva, že žalovaný sa zaviazal splatiť úver 10 mesačnými splátkami po 42,59 eur, celkovú sumu mal dlžník zaplatiť vo výške 473,24 eur, ročná úroková sadzba bola 67,66 %, priemerná RPMN bola 56,20 %, konečná splatnosť bola 10 mesiacov.

Súd z obsahu zmluvy zistil, že sa jedná o typovú zmluvu, keď tlačivo - formulár označený ako Zmluva o pôžičke - internetová je rozdelené vertikálne na viacero častí s možnosťou vpisovania konkrétnych údajov o spotrebiteľovi a pôžičke, jej výške, predmetu financovania pôžičky, akontácii, poistenia schopnosti splácať splátky pôžičky.

V spodnej časti tlačiva časť je priestor pre podpis klienta - dlžníka a zástupcu spoločnosti, miesto a dátum podpisu.

Opačná strana obsahuje predtlač textu písaného veľmi drobným nečitateľným písmom označeným ako Podmienky k Zmluve o poskytnutí pôžičky, ktoré obsahujú odkaz na Všeobecné obchodné podmienky,

ktoré sú buď odoslané klientovi spolu so zmluvou, alebo určené k nahliadnutiu u Sprostredkovateľa alebo sa nachádzajú na internetovej stránke.

Všeobecné obchodné podmienky, na ktoré odkazuje zmluva, nie sú zo strany žalovaného verifikované. Z obsahu zmluvy nevyplýva rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky ako aj termín splatnosti jednotlivých splátok.

Z vyjadrenia pr. zástupcu žalobcu (čl. 34 spisu) a z prehľadu splátok a úhrad - platobnej histórie (čl. 35 spisu) vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 386,-- eur, žalovaný sa zaviazal uhradiť poskytnutú pôžičku v 10 mesačných splátkach s poistením vo výške 42,59 eur a zaplatiť akontáciu vo výške 47,34 eur. Predpísané úhrady v celkovej výške 471,52 eur žalovaný uhradil nepravidelne, pričom do 23.4.2010 uhradil len 4 splátky - 1x 47,34 eur a 3x po 42,59 eur. Po 21.5.2010 uhradil 5 splátok- 4x po 30,-- eur a 1x 35,-- eur, poslednú dňa 1.12.2011, celkom splatil sumu 330,11 eur. Podľa tohto prehľadu žalovaný dlhuje sumu 212,66 eur, z toho istina vo výške 141,41 eur a pokuta vo výške 47,09 eur a MP3 (manipulačný poplatok) vo výške 24,18 eur.

Podľa tvrdenia žalobcu žalovaná suma 212,66 eur pozostáva z neuhradenej istiny vo výške 141,41 a z poplatkov vyčíslených v zmysle bodu 12 Podmienok k zmluve o pôžičke vo výške 71,27 eur.

V zmysle bodu 12.2. VOP k Zmluve o pôžičke žalovaný v prípade omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivkej splátky bol povinný zaplatiť pôvodnému veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V zmysle bodu 12.3 VOP k Zmluve o pôžičke žalovaný v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok bol povinný uhradiť pôvodnému veriteľovi okrem zmluvnej pokuty zaplatiť aj sankčný úrok vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z.

Keďže žalovaný porušil svoju povinnosť mesačne splácať poskytnutý úver, vyzval ho žalobca listom zo dňa 21. 5. 2010 na okamžitú úhradu všetkých splátok jednorázovo, a to v lehote 3 dní od doručenia výzvy. Žalovaný do podania žaloby na súd uhradil žalobcovi sumu 330,11 eur tak, ako to vyplýva z prehľadu splátok a úhrad predloženým žalobcom.

Právna úprava:

Podľa § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného v čase uzatvorenia Zmluvy (ďalej len „ObZ“), tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Podľa § 1 ods. 2 prvá a druhá veta ObZ, právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) ObZ, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 25 ods. 1 zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a/ zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia Zmluvy (ďalej len „z. o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ zák. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 zák.. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zák. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zák. o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len ZoOS) účinného v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods. 1 OZ účinného v čase uzavretia Zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 2 OZ Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 OZ Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 37 ods. 1 Obč. zák., právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou, ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť porušil, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545 ods. 1 OZ ak z dojednávania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný platiť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení

Podľa § 517 ods.1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v o meškanií.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškания, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškания, výšku úrokov z omeškания a poplatku z omeškания ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení platnom a účinnom do 31. 1. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Právne posúdenie veci

Predmetom konania je zaplatenie dlžnej sumy 212,86 eur ktorá pozostáva z neuhradenej istiny vo výške 141,41eur a z poplatkov vo výške 71,27 eur, v ktorých je zahrnutá aj zmluvná pokuta vo výške 24,18 eur a sankčný úrok vo výške 47,09 eur.

Po zhodnotení vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že návrh žalobcu je čiastočne dôvodný.

Je nepochybné, že žalovaný v záväzkovo - právnom vzťahu s pôvodným veriteľom vystupoval ako fyzická osoba, ktorá pri uzavretí zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, teda ako spotrebiteľ, kým pôvodný veriteľ - právny predchodca žalobcu pri poskytovaní pôžičky vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy, povahy jej účastníkov, výšky úveru a práv a povinností jednotlivých strán je zrejmé, že táto spĺňa podmienky spotrebiteľského úveru.

V takomto prípade je potrebné prihliadať aj na úpravu zákona č. 258/2000 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) , ktorý je úpravou „lex specialis“ k úprave OZ a takáto zmluvu musí mať náležitosti upravené týmto zákonom. Zároveň je potrebné aplikovať aj ustanovenia OZ, a to §§ 52 a nasl., ktoré obsahujú úpravu spotrebiteľských zmlúv.

Ustanovenie § 53 OZ vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedná poctivému prístupu k podnikaniu. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je nutné zdôrazniť, že spotrebiteľ v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už vôbec prečítať alebo pochopiť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa sa týka formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd zastáva názor, že predmetná zmluva neobsahuje zákonom vyžadované náležitosti a predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Medzi obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase podpisu zmluvy v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. patril údaj o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 4 ods. 2 písm. d/), o výške počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§4 ods. 2 písm. i), o končenej splatnosti spotrebiteľského úveru (§4 ods. 2 písm. g/). Ide o údaje, ktoré majú napomôcť spotrebiteľovi zorientovať sa v množstve ponúk od rôznych inštitúcií poskytujúcich úvery či pôžičky a porovnať si cenu toho ktorého úveru.

Súd je toho názoru, že v zmluve absentuje údaj podľa § 4 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona, a to údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V zmluve je len uvedených počet splátok 10 a konečná splatnosť úveru 10 mesiacov. Z takéhoto znenia však nevyplýva doba trvania zmluvy, ani termín konečnej splatnosti úveru.

Rovnako v zmluve chýba údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov). V zmluve je uvedený len údaj o výške mesačnej splátky bez špecifikácie, koľko je mesačná istina, úrok a iné poplatky, pričom v zmluve chýba údaj o termíne splatnosti splátok.

Z gramatického výkladom tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že zmyslom tohto ustanovenia, a to bol aj zámer zákonodarcu, je aby z rozpisu splátok bolo jednoznačné, koľko je mesačná splátka istiny, koľko splátka úrokov a koľko splátka poplatkov, ako aj termín ich splatnosti. Prejednávaná zmluva obsahuje údaj len o celkovej výške splátky, bez jej špecifikácie na istinu, úroky a iné poplatky bez uvedenia termínu splatnosti.

V zmluve o pôžičke chýba aj údaj o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.

Absenciu týchto údajov zákon č. 258/2001 Z.z. sankcionuje tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda dlžník je povinný vrátiť veriteľovi iba sumu, ktorá mu bola poskytnutá.

Za takéhoto stavu súd dospel k záveru, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi iba sumu, ktorú dostal.

Z predložených listinných dôkazov (zmluvy a prehľadu splátok a úhrad) vyplýva, že kúpna cena tovaru bola vo výške 386,--eur, žalovaný zaplatiť akontáciu vo výške 47,34 eur, skutočne mu bolo poskytnuté finčné plnenie, t. j. pôžička vo výške 338,66 eur, pôvodnému veriteľovi uhradil sumu vo výške splatil sumu 330,11 eur.

Keďže súd ustálil, že zmluva o pôžičke je v zmysle citovaných zákonných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. bez úrokov a bez poplatkov, má žalobca nárok len na vrátenie skutočne poskytnutej sumy 338,66 eur, pričom z tejto sumy žalovaný mu splatil sumu vo výške 330,11 eur, teda žalobca má nárok len na vrátenie rozdielu medzi poskytnutou sumou a vrátenou sumou, t.j. má nárok na zaplataenie sumy 8,55 (poskytnutá suma 338,66 eur mínus suma vrátená 330,11 eur), preto súd žalobe v tejto časti vyhovel a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd zdôrazňuje, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovoprávneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru.

V žalovanej sume 212,86 eur si žalobca uplatnil aj poplatky, a to zmluvnú pokutu a sankčný úrok spolu vo výške 71,27 eur v zmysle bodu 12.2 a 12.3. Všeobecných obchodných podmienok, pričom nešpecifikoval, koľko z toho predstavuje zmluvná pokuta a koľko sankčný úrok v zmysle nar. vlády 87/1995 Z. z. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že pokuta je vo výške 47,09 eur, ale nie je zrejmé, ako ju účtoval a za ktoré obdobie, resp. za ktorú omeškanú splátku. Za manipulačný poplatok je uvedená suma 24,18 eur, pričom nie je zrejmé a ani žalobca nešpecifikoval, čo je zahrnuté v tomto manipulačnom poplatku, teda za čo účtoval žalovanému tento poplatok, ako ho vypočítal, v akej výške účtoval sankčný úrok - koľko n= a ako dospel k tejto sume.

Súd má za to, že ustanovenie bodu 12.2. VOP o zmluvnej pokute, ktorú má žalovaný zaplatiť v prípade omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivé splátky vo výške 10 % z dlžnej splátky, ale aj ustanovenie o sankčnom úroku, ktorú mal zaplatiť žalovaný okrem zmluvnej pokuty v prípade, ak je v omeškaní s úhradou jednotlivých splátok, ktoré boli zakomponované do VOP, pre nedodržanie písomnej formy sú neplatné. Tieto ustanovenia o zmluvnej pokute a o sankčnom úroku nie sú zakomponované v zmluve o pôžičke, ale len vo VOP, ktoré však žalovaný nepodpísal. Žalobca ukryl podmienky, ktoré mali byť podstatné pre informáciu spotrebiteľa a pre poznanie rozsahu záväzku, do VOP. Krajský súd v Prešove už v minulosti viacerými rozhodnutiami judikoval, že VOP, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom. Práve inkorporačná doložka môže privodiť záväzné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia, vyžaduje sa pomôcka (lupa, pravítko a pod.), súd je toho názoru, že práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (porovnaj rozsudky KS Prešov sp. zn. 6Co 135/2012, 21Co 28/2012, 3 Co 136/2013). Podľa názoru súdu ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma súd hodnotí ako nepochopiteľný a zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu.

K drobnému písmu porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 342/09. V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom, tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Vzhľadom na neplatnosť inkorporačnej doložky sa tieto ustanovenia nestali ani súčasťou zmluvy, ani VOP.

Okrem uvedeného ustanovenia bodu 12.2 a bodu 12.3 VOP sú podľa názoru súdu neprijateľnými podmienkami zmluvy v zmysle § 53 ods. 4 písm. k/ OZ aj z toho dôvodu, že vyžadujú od žalovaného ako spotrebiteľa, aby zaplatil v prípade omeškania so zaplatením každej jednotlivej splátky aj zmluvnú pokutu vo výške 10 % aj sankčný úrok v zmysle nar. vlády 87/1995, teda požadujú od žalovaného ako spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Preto v zmysle § 53 ods. 5 OZ tieto neprijateľné podmienky, uvedené ustanovenia vo VOP, sú neplatné.

Z uvedených dôvodov súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a nepriznal žalobcovi právo na zmluvnú pokutu a na sankčný úrok z každej jednotlivej nezaplatennej splátky.

Žalobca žiadal priznať aj 9 % ročný úrok z omeškania od 31.5.2010 do zaplatenia z uplatnenej istiny.

Súd mal preukázané, že právny predchodca žalobcu - pôvodný veriteľ - zosplatnil poskytnutú pôžičku listom zo dňa 21.5.2010, v ktorom určil žalovanému lehotu na úhradu do 3 dní od doručenia listu. List bol doručený žalovanému dňa 27.5.2010, dňom 31.5.2010 sa žalovaný dostal do omeškania.

V čase, odkedy žalobca žiadal priznať úroky z omeškania, t. j. od dňa 31. 5. 2010, bola základná úroková sadzba ECB pre hlavné refinančné operácie 1 %, teda žalobca má nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne (8 % + 1%).

Vzhľadom na uvedené súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 31.5.2010 do zaplatenia z priznanej sumy t.j. zo sumy 8,55 eur od 31.5.2010 do zaplatenia a zvyšok žalobcom uplatneného nároku zamietol ako nedôvodný tak, v časti uplatňovanej istiny, ako aj v časti uplatňovaného úroku z omeškania.

Ku vyjadreniu právneho zástupcu vedľajšieho účastníka súd dodáva, že v prejednávanej príhode pôvodný veriteľ neodstúpil od zmluvy, ale listom zo dňa 21.5.2010 doručeným žalovanému dňa 27.5.2010, ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote do 3 dní od doručenia výzvy, t.j. zosplatnil poskytnutú pôžičku. Na strane žalobcu teda nedošlo k bezdôvodnému obohateniu. Všeobecná trojročná lehota na podanie žaloby na zaplatenie celej dlžnej sumy začala plynúť pôvodnému veriteľovi uplynutím 3 dní od doručenia uvedenej výzvy na zaplatenie dlžnej sumy, t. j. od 31.5.2010 (výzva doručená 27.5.2010 - lehota na zaplatenie do 30.5. 2010). Žalobu podal pôvodný veriteľ na súd dňa 20.2.2013, teda v rámci trojročnej všeobecnej premlčacej doby (táto by uplynula dňa 31.5.2013), teda uplatňovaná pohľadávka nebola premlčaná, preto súd nemohol prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú pr. zástupcom vedľajšieho účastníka, a to ani pokiaľ ide o zaplatenie celej dlžnej sumy, ani pokiaľ ide o zaplatenie jednotlivých splatných splátok, keďže vyššie uvedeným listom došlo k zosplatneniu celej dlžnej sumy.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Pri celkovej žalovanej sume 212,68 eur bol žalobca úspešný v sume 8,55 eur, čo je 4 % úspešnosť, žalovaný bol úspešný vo výške 204,13 eur, čo 96 %, z uvedeného vyplýva, že úspech žalovaného prevyšoval úspech žalobcu o 92 %, preto v takomto pomere by mal žalovaný právo na náhradu trov konania od neúspešnejšieho žalobcu. Žalobca si trovy konania žiadne neuplatňoval a ani zo spisu nevyplýva, aby mu nejaké trovy konania vznikli, preto mu súd trovy konania nepriznal.

Vedľajší účastník na strane žalovaného má v zmysle judikatúry súdov právo na náhradu trov konania potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Právny zástupca vedľajšieho účastníka doručil súdu vyjadrenie, na základe ktorého súd nemohol rozhodnúť a neprihliadol pri rozhodovaní na

námietku premlčania vznesenú právnym zástupcom vedľajšieho účastníka a ani na dôvody, pre ktoré navrhol žalobu zamietnuť. Preto súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi uplatňované trovy konania a to trovy právneho zastúpenia, keďže tieto trovy súd nepovažuje za trovy účelne vynaložené na uplatňovanie a bránenie práva žalovaného.

Žalobca spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok 060 01, IČO: 35 923 130 sa žalobou doručenu súdu dňa 20. 2. 2013, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 212,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 212,68 eur od 31. 5. 2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.